

Side Regjeringens Forslag, ville Medlemmer komme frem i modsat Retning. Den samme Eiendomsbesidder, der efter Mindretallets Forslag, skulde gjøre 600 Dages Snekastningsarbejde, vil, naar han ikke selv driver sin Eiendom, men har Kudsk og Tjener, komme til at gjøre een Arbeidsdag for sig selv, een for sin Kudsk og een for sin Tjener, det er 3 Dage i Omgangen imod 600 under den anden Forudsætning. Ved Siden af ham horer en Gaandværker eller Fabrikant, en Brændevinsbrænder, Skomager eller deslige, som har 3—4 Følk; han kommer til at gjøre lige saa mange Arbeidsdage som den store Mand. Naar man saa dertil svarer: det gjør ikke Noget, Manden faar jo sin Betaling, saa svarer jeg: Ja, han faar 2—3 Mark, men han giver sine Følk maasse 1 Rd., og dertil kommer, at hans Bedrift kommer til at staa stille, hvilket navnlig naar Tiden er om store Bedrifter, ikke har saa Lidt at sige. Man kan saa sige, at han jo kan leie for sig. Ja men naar han tilsiges om Aftenen til at møde næste Morgen, saa kan han ikke faae Følk leiede til den Tid. Jeg tror i det Hele, at det er erkjendt af den ærede Minister og af den ærede 2den Landsrådsmand for 9de Kreds (Estrup), at der klæber meget væsentlige Mangler ved begge disse Forslag, og vi staa altsaa paa det Standpunkt, om vi enten skulle tage Flertallets Forslag, eller blive staaende ved Loven af 30te December 1858. Den ærede Minister har i sit sidste Foredrag vist megen Smødekommen, hvad jeg paaskjønner. Han brugte igaar dette strenge Udtryk, der saa tidt idag er blevet fremdraget, at Flertallets Forslag var ubrugeligt. Jeg maa sige, jeg opfattede det mere som en anbefaling for Regjeringens Forslag, end som en Fordømmelse af Flertallets Forslag, navnlig fordi Ministeren ikke imod Flertalsforslaget fremkom med andre Indvendinger end den, som er fremsat i Dag, at man har forringet Arbeidskraften og forrykket Forholdet ved at undtage Husmænd og Tjenerer fra Snekastning (Ministeren: Grundlaget). Grundlaget kan jeg ikke skjønne er forandret, Grundlaget er fuldstændig det gamle, som vi

havde. Derimod er der i Flertalsforslaget adskillige Forbedringer, hvilket ogsaa er erkjendt af den høitærede Minister, f. Ex. den, at det er overladt Sogneraadet at forfatte Vedtagten; endvidere, at man ved denne Leilighed faar samlede Bestemmelser om hele Snekastningsvæsenet, saaledes at Reglementet af 1799 kan hæves. Men som sagt, der er gjort den Indvending, som paa Grund af Forhold, der staa langt udenfor os, har faaet en vis Betydning, som den under andre Forhold vistnok ikke vilde have, at man har fritaget Husmænd og Tjenerer for Arbeidet. Af denne Grund at kalde Forslaget et Experiment, tror jeg er Synd, det er ligefrem urigtigt. Jeg har et Par Gange, og jeg gjør det igjen, henvist til at læse Kommunalloven af 1867, hvori der staar, at dette Arbejde skal bortfalde efterhaanden som de øvrige Naturalydelsener i Kommunerne bortfalde, en Bestemmelse, som jeg veed det ærede Medlem for 9de Kreds (Estrup) sætter overordentlig Pris paa at faae frem saa meget som muligt, og vi have jo altsaa her kun taget, hvad der allerede laa i Loven af 1867. Der kan ganske vist komme Forhold, hvorom man kan sige, at de medføre Fare, naar nemlig, som Ministeren udtrykte sig, Husmænd og Tjenerer blive Herrer over Situationen; men den Fare vil altsaa ogsaa fremkomme igjennem Gjennemførelsen af § 17 i Loven af 1867. For mig staa altsaa Forholdet saaledes: Skulle vi vælge enten Flertalsforslaget eller blive staaende ved Loven af 1858? Og dette er Noget, som jeg for mit Vedkommende vil henstille til det høie Things Medlemmer. Men jeg maa gjentagende udhæve, at baade Mindretallets Forslag og Regjeringens Forslag vistnok ere aldeles upraktiske. Den høitærede Minister indrømmede jo ogsaa igaar, at der maasse ved en Kombination af Regjeringsforslaget og Mindretalsforslaget kunde komme Noget frem. Jeg tror det nu ikke; thi den Hovedfeil, som klæber derved, vil vedblive at heste derved alligevel; i hvert Tilfælde tror jeg ikke, at man paa nogen Maade kan stemme for noget af dem. Om det høie Thing vil stemme for Flertallets Forslag, skal jeg naturligvis henstille, men gjør